

วิเคราะห์ข้อมูลที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

ในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่ง เนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 อัตรากการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ ตอนที่ 2 รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา และตอนที่ 3 ผลการรวบรวมข้อมูล ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปนี้

3.1 อัตรากการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ

ในงานเขียนของเด็ก 82 คน ซึ่งแยกเป็นวัยรุ่นหญิง 45 คน และวัยรุ่นชาย 37 คน มีข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา 286 ข้อความ ดังกล่าวไว้ในบทที่ 2 ตอนที่ 2.2 จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าในจำนวนข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาทั้งหมด 286 ข้อความ มีข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาโดยตรง 68 ข้อความ คิดเป็น 23.78 % ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เมื่อเวลาขอเงินแม่ซื้อของ แม่จะบ่นเสมอว่า "เอาอีกแล้วยุ่งจริง เดี่ยวนั้น เดี่ยวนี้"
2. แม่เป็นคนที่ยุ่งมาก

ดังกล่าวไว้ในบทที่ 1 ตอนที่ 1.1 ว่า แม้เด็กจะไม่พอใจและอยากจะทำทารุณมารดา แต่เขาไม่ต้องการเขียนข้อความที่แสดงความไม่พอใจโดยตรง เพราะ เป็นธรรมดาที่ลูกจะรักและผูกพันกับมารดา ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดมาตั้งแต่เล็ก ถึงแม้มารดาจะมีข้อเสีย ลูกอาจจะไม่ยอมให้ผู้อื่นทราบ หรือเด็กคิดว่าการว่ากล่าวมารดาเป็นสิ่งไม่ดีเพราะในสังคมไทย เด็กจะได้รับการสั่งสอนตั้งแต่เล็กให้เคารพเชื่อฟัง รู้จักถนอมหน้าใจบิดามารดา เพราะฉะนั้น เด็กจึงพยายามลดหน้าหน้าการแสดงความไม่พอใจต่อมารดา โดยการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงถือว่าข้อความที่เหลือทั้งหมด เป็นข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ซึ่งพบว่า ในข้อความที่แสดงความคิดทางลบทั้งหมด

286 ข้อความ มีข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ 218 ข้อความ คิดเป็น 76.22 % ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. *บางบางครั้ง* บ่นจนฉันรำคาญ แต่ก็ *เพราะตัวของฉัน*ทำไม่ตัวเอง
2. ถึงแม้*บางครั้ง* แม้จะมีธุระบ้าง *แม้ไม่ได้ละ*เลยในความรักที่มีต่อฉัน

โดยสรุป วิจัยครั้งนี้การใช้ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา มากกว่าการใช้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบโดยตรง และวัยรุ่นหญิงชาย มีการใช้ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบมากกว่า เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบจำนวนครั้งของการใช้ข้อความ ที่แสดงความคิดทางลบโดยตรง และข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

ประเภทข้อความ (%)	รวม	เพศ	
		หญิง	ชาย
U*	68(23.78)	42	26
H**	218(76.22)	123	95
	286		

* U = UNHEDGE หมายถึง ข้อความที่แสดงความคิดทางลบโดยตรง

** H = HEDGE หมายถึง ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า วัยรุ่นชาย มีการใช้ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ มากกว่าที่วัยรุ่นหญิงใช้ ดังแสดงในตารางที่ 9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนครั้งของการใช้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบโดยตรงและข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ แยกตามเพศ

เพศ / จำนวน	รวม	ประเภทข้อความ / (%)	
		U	H
หญิง	165	42 (25.45)	123 (74.55)
ชาย	121	26 (21.49)	95 (78.51)
	286		

3.2 รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

ในการวิเคราะห์ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา เพื่อหารูปแบบที่ใช้ในการกลบเกลื่อน ผู้วิจัยไม่คำนึงว่าเป็นการกลบเกลื่อนลักษณะ ไม่พึงประสงค์ด้านใด และใช้เกณฑ์ทางความหมาย แบ่งรูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาออกเป็น 5 แบบคือ

- 3.2.1 เปรียบเทียบ
- 3.2.2 ค้านหรือหักล้าง
- 3.2.3 สร้างความชอบธรรม
- 3.2.4 ทำให้ความหมายอ่อนลง
- 3.2.5 สมมติ

ข้อความที่มีการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบทุกประเภท จะมีน้ำหนักของเนื้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง นอกจากนี้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาแต่ละประเภท สามารถแยกเป็นลักษณะย่อยตามเกณฑ์ทางความหมาย ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 เปรียบเทียบ

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทเปรียบเทียบ จะใช้ข้อความที่บอกความหมายเชิงเปรียบเทียบ กับข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา โดยใช้ลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดา เปรียบเทียบกับลักษณะไม่พึงประสงค์ของบุคคลอื่นเช่น เปรียบเทียบกับมารดาคนอื่น ๆ หรือคนทุกคน ทำให้เห็นว่ามารดาของตนมีลักษณะไม่พึงประสงค์ เหมือนกับบุคคลทั่วไป หรือเมื่อเปรียบเทียบแล้ว แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่นำมาเปรียบ มีชื่อเสียงมากกว่ามารดาของตน ดังนั้น ข้อความที่ใช้รูปแบบนี้จะมีน้ำหนักของเนื้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลง หรือไม่รุนแรง รูปแบบการเปรียบเทียบแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะย่อยคือ

ก. เหมือนกัน

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทเปรียบเทียบในลักษณะเหมือนกัน จะใช้ลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดาเปรียบเทียบกับลักษณะไม่พึงประสงค์/ชื่อเสียงของมารดาทั่วไป หรือคนทุกคน ทำให้เห็นว่าเป็นธรรมดาที่ทุกคนต้องมีชื่อเสียง หรือมารดาของตนมีชื่อเสียงเหมือนกันกับแม่ทั่วไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม่ของฉันเป็นคนที่ขี้บ่น เหมือนกับแม่ทั่วไป
2. แม่คือ ผู้หญิง ซึ่งเป็นธรรมดาของผู้หญิง คือ ผู้จู้จุกจิก ชอบการอิจจาริษา พูดมากบางครั้ง อารมณ์อ่อนไหวง่าย

ข. ดีกว่า

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทเปรียบเทียบในลักษณะดีกว่า จะใช้ชื่อเสียง/ลักษณะที่ไม่ดีของลูก เปรียบเทียบกับลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดา ทำให้เห็นว่าลูกมีชื่อเสียง/ลักษณะที่ไม่ดีมากกว่ามารดา หรือทำให้เห็นว่า มารดามีชื่อเสียง/พฤติกรรมที่ดีมากกว่าลูก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ถึงแม้มันจะ ไม่ใช่คนขยันอะไรนัก **แต่ก็ยังขยันมากกว่าฉัน**
2. แต่บางทีฉันก็ว่า แม่ใช้ของไม่ประหยัด เหมือนกันแหละ **เพียงแค่น้อยกว่าฉัน**

3.2.2 ค้านหรือหักล้าง

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทค้านหรือหักล้าง จะใช้ข้อความที่บอกความหมายของการค้านหรือหักล้าง ข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา อาจจะใช้ลักษณะพึงประสงค์ของมารดาในด้านต่าง ๆ /ใช้ความรู้สึก /ทัศนคติที่ดีของลูก/ใช้ข้อเสียของลูก/ใช้วิธีการยอมรับหรือยอมจำนนต่อลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดามากกว่าค้านหรือหักล้างลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดานั้น ๆ ทำให้เห็นว่าถึงแม้มารดาจะมีลักษณะไม่พึงประสงค์ด้านหนึ่ง แต่มารดาก็ยังมีลักษณะพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ทดแทนกัน หรือเมื่อกล่าวค้านแล้วทำให้เห็นว่า ลูกมีข้อเสีย/ลักษณะ ไม่พึงประสงค์ตรงข้ามกับลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ซึ่งเป็นการหักล้างลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาที่กล่าวออกไป เช่นเดียวกับที่ลูกกล่าวยอมรับหรือยอมจำนนต่อลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ดังนั้น ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนประเภทค้านหรือหักล้าง จะทำให้น้ำหนักของ เนื้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาไม่รุนแรงหรือลดลง รูปแบบการค้านหรือหักล้าง แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะย่อยคือ

ก. ขัดแย้ง

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทค้านหรือหักล้างในลักษณะขัดแย้ง จะใช้ข้อความที่บอกความหมายเชิงขัดแย้งข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา โดยอาจจะใช้

(ก) ลักษณะของมารดาเอง

ใช้ลักษณะพึงประสงค์ของมารดา กล่าวแย้งลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ทำให้เห็นว่า ถึงแม้มารดาจะมีลักษณะ ไม่พึงประสงค์ แต่ก็ยังมีลักษณะพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ทดแทน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม้มันจะ ไม่ช่วยอะไรต่อสังคมได้มากนัก **แต่แม่ฉันก็ช่วยด้านอบรมให้พวกฉันเป็นคนดี**
2. ถึงแม้มันจะเป็นคนที่ ชอบบ่น **แต่แม่ก็รักฉัน** และ ฉันก็รักแม่เช่นเดียวกัน

(ข) ลักษณะ / ความรู้สึกของลูก

อาจจะใช้การแสดงความรู้สึก /ทัศนคติที่ดีของลูกต่อมารดา กล่าวแย้งลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ทำให้เห็นว่าถึงแม้มารดาจะมีลักษณะ ไม่พึงประสงค์ แต่ลูกก็ยังชื่นชมมารดา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม่ชอบว่าพ่อให้ฟัง เมื่อพ่อทำอะไรไม่ถูกใจ แต่ฉันมักจะทำเป็นไม่ได้ยินเสมอ เพราะ ไม่อยากฟัง ก็พ่อทำอะไรนิดอะไรหน่อยไม่ถูกใจก็เอามาว่า ฉันไม่อยากทำให้แม่ว่าพ่อเลย ฉันไม่ชอบ **แต่ถึงยังไง ฉันก็รักแม่อยู่ดี**
2. แต่บางทีผมก็เบื่อแม่เหมือนกัน ที่แม่อาจจู้จี้บ้าง **แต่สรุปแล้ว ผมก็รักแม่ของ ผมอยู่ดีแหละครับ**

หรือ ใช้ข้อเสีย/ลักษณะที่ไม่ดีของลูก กล่าวแย้งลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ทำให้เห็นว่าลูกมีข้อเสียในลักษณะตรงข้ามกับข้อเสียของมารดา สรุปก็คือต่างคนมีข้อเสีย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม่ฉันออกจะ เป็นคนขี้เหนียวอยู่สักหน่อย **ซึ่งผิดกับฉันมาก ฉันเป็นคนที่ใช้จ่ายทุ่มเพื่อย ซึ่งฉันก็รู้ตัวคือนเรื่องนี้**

ข. ยอมรับหรือยอมจำนน

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทค้านหรือหักล้างในลักษณะการยอมรับ จะใช้ข้อความที่บอกความหมายเชิงยอมรับหรือยอมจำนน ต่อลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา นามาค้านหรือหักล้างข้อความที่แสดงความคิดทางลบ โดยอาจจะใช้การยอมรับ/เห็นชอบ/พอใจในลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา ทั้งนี้การที่ลูกยอมรับหรือยอมจำนน อาจจะเป็นเพราะทำให้ลูกไม่ต้องลำบาก หรือยอมรับในความผิดของตนเอง

1. แม่ไม่ค่อยชอบทำอาหาร เราจึงไปกินกันนอกบ้านประจำ **ฉันก็ชอบสบายดี ไม่ต้องมานั่งล้างจาน**
2. แม่มักจะพูดในสิ่ง ไม่ดีของฉันให้เพื่อนฟัง แต่แม่พูดในเชิงพูดเล่น คง จะไม่ได้พูดจริงหรอก **แต่ฉันก็จริงอย่างแม่ว่านั่นแหละ**

3.2.3 สร้างความชอบธรรม

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทสร้างความชอบธรรม จะใช้ข้อความที่แสดงความหมายบอกเหตุ นามากลบเกลื่อนลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา กล่าวคือมีการใช้ข้อความที่แสดงให้เห็นว่า ลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาอาจเกิดจากพฤติกรรมหรืออุปนิสัยใจคอที่ไม่ดีของลูก / ภาระหน้าที่หรือสภาพของมารดาต่างต่าง ๆ / ความหวังดีหรือปรารถนาดีของมารดาที่มีต่อลูก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการใช้รูปแบบการสร้าง ความชอบธรรม จะมีข้อความหนึ่งเป็นเหตุ กล่าวคือเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา อีกข้อความหนึ่งเป็นผล คือ ทำให้เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา เมื่อใช้รูปแบบการสร้าง ความชอบธรรม จะทำให้น้าหนักของ เนื้อความในการแสดงความคิดทางลบต่อมารดาไม่รุนแรงหรือลดลง การสร้างความชอบธรรม แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะย่อย คือ

ก. แสดงจุดประสงค์

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทการสร้าง ความชอบธรรมในลักษณะแสดงจุดประสงค์ จะใช้ข้อความแจ้ง เหตุที่ทำให้เห็นว่า การที่มารดามีลักษณะ ไม่พึงประสงค์ เพราะ เกิดจากจุดประสงค์ของมารดาที่ทาเพื่อลูก/เพื่อให้ลูกมีพฤติกรรมที่ดี รูปแบบนี้ทำให้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดามีน้ำหนักของ เนื้อความไม่รุนแรงหรือลดลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ในบางเวลา แม่ดู เพื่อให้ผมเป็นคนดีมีอนาคต
2. เมื่อตอนนั้นคิดว่าที่แม่ตี เพราะ ไม่ได้รักเราแต่พอโตขึ้นมาหน่อยก็รู้ว่าที่แม่ตีไปนั้น เพื่อให้เราเป็นคนดี
3. บ่นาให้เราเป็นคนดี

ข. แสดงเงื่อนไข

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทสร้างความชอบธรรมในลักษณะแสดงเงื่อนไข จะใช้ข้อความแจ้ง เหตุที่ทำให้เห็นว่าลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสภาพ/เหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้น เช่น เมื่อลูกทานิด/เมื่อลูกก่อให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ การใช้รูปแบบนี้จึงทำให้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดามีน้ำหนักของ เนื้อความไม่รุนแรงหรือลดลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม้มักจะว่ากล่าวตักเตือน เมื่อลูกทำสิ่งใดไม่ถูกต้อง
2. ฉันคิดว่าฉันสงสารแม่มาก แต่ก็พูดไม่ได้ เพราะ ถ้าฉันพูด
แม่จะต้องร้องไห้ แล้วแกมยังไม่ยอมเดิน เสียอีก
3. แม่ของฉันบางครั้งก็ดี บางครั้งก็ดุ แล้วแต่ว่าฉันจะทำผิดหรือเปล่า

ค. แสดงเหตุผล

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทสร้าง
ความชอบธรรมในลักษณะแสดง เหตุผล จะใช้ข้อความที่แจ่ม เหตุในลักษณะการกล่าวพรรณนา
อธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา หรือพรรณนาอธิบายสาเหตุที่ลูกมี
ความคิดทางลบต่อมารดา การแสดงเหตุผลอาจจะแสดง เหตุจากตัวมารดาหรือจากตัวลูก เช่น

(ก) แสดงเหตุจากตัวมารดา

สาเหตุที่เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา อาจจะ เป็น
เพราะความรัก/ความปรารถนา/ความต้องการของมารดา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เวลาที่แม่ดูฉัน ไม่เคยที่จะว่าหรือดุต่อน้าน้อง เลย เพราะ เกรงว่าคำที่แม่ว่า
หรือคุณออกไป น้องจะ เอามาว่าหรือตั้งแง่กับฉัน
2. เรารู้ว่าแม่ดูและตักเตือนเรา เพราะแม่รักเราอยากให้เราเป็นคนดี

หรือ อาจเกิดจากภาระหน้าที่/ความจำเป็น/สภาพของมารดา

1. แม่ของฉันมีอาชีพค้าขาย จึง ไม่มีเวลาดูแลลูก มาก
2. และเนื่องจากแม่แก่ มาก จึง มักบ่นจู้จี้ ฉันฉันรำคาญ
3. คงเป็นเพราะว่าแม่มีรายจ่ายมาก กระทบ เลยหงุดหงิด

หรือ อาจเกิดจากอุปนิสัยใจคอของมารดา ซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับลูก เช่น

1. แม่ชอบให้ลูก ๆ มีความขยัน (ขยันทั้งการเรียนและการทำงานที่บ้าน)
จนบางครั้งดูเหมือนแม่กำลัง บังคับ

2. แม่เป็นคนรักความสะอาด เวลาฉันสกปรกแม่ชอบว่าฉันเรื่อยเลย

(ข) แสดง เหตุจากตัวลูก

สาเหตุที่เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา อาจจะเป็น เพราะพฤติกรรมที่ไม่ดีของลูก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ในบางครั้งบ่นจนฉันรำคาญ แต่ก็ เพราะตัวของฉันทำไม่ดีเอง
2. บ่นานเรื่องที่เราทำไม่ถูก

หรือ เพราะสถานการณ์/ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ฉันกับแม่ไม่ค่อยมีเวลาพูดคุยกันบ่อยนัก เพราะต้องมาโรงเรียนเกือบทุกวัน

3.2.4 ทำให้ความหมายอ่อนลง

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภททำให้ความหมายอ่อนลง จะใช้หน่วยภาษาเต็มเข้าไปในข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา แล้วทำให้ข้อความนั้นให้ความหมายลดความรุนแรงของลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา การใช้รูปแบบการทำให้ความหมายอ่อนลง ทำให้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดามีน้ำหนักของเนื้อความไม่รุนแรงหรือลดลง รูปแบบการทำให้ความหมายอ่อนลงแบ่งเป็น 2 ลักษณะย่อยคือ

ก. ด้านความถี่

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภททำให้ความหมายอ่อนลงในด้านความถี่ จะมีความหมายที่แสดงให้เห็นว่าความถี่ของการเกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดามีน้อย หรือลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาไม่เกิดบ่อยครั้ง / เกิดเฉพาะบางครั้ง/บางเวลา/ไม่ค่อยจะ เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์นั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ในบางครั้งบ่นจนฉันรำคาญ แต่ก็ เพราะตัวของฉันทำไม่ดีเอง
2. แต่บางทีก็ไม่มีเหตุผล
3. ในบางเวลาแม่ดูเพื่อให้ผมเป็นคนดีมีอนาคต

ข. ด้านคุณภาพ

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภท

ทำให้ความหมายอ่อนลงในด้านคุณภาพ จะมีความหมายที่แสดงให้เห็นว่าน้ำหนักของการเกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดามีน้อย ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

1. เป็นแม่บ้านที่ ไม่ค่อย ชอบทำงานบ้าน
2. แม่ของฉันก็คือแม่ของลูก ๆ 3 คน ในใจของลูก ๆ แต่ละคน อาจจะว่า แม่ ดุ แม่ ไม่รัก แม่ ไม่ดี แม่ ลาเอียง แต่แม่ก็คือแม่ของฉันที่ดีที่สุดไม่มีใครเหมือนท่านได้

3.2.5 สมมติ

วิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาประเภทสมมติจะใช้ข้อความที่ให้ความหมายบอกความสมมติ โดยที่ลูกสมมติตนเอง เป็นมารดาว่า หากตนเป็นมารดา ก็จะมีลักษณะ ไม่พึงประสงค์เช่นนั้นด้วย การใช้รูปแบบนี้ทำให้น้ำหนักของ เนื้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาไม่รุนแรงหรือลดลง ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

1. ถึงแม่จะมี ไม่ดี บ้างในบางครั้ง **แต่ถ้า** เพื่อฉัน เป็นตัวแม่เองก็คง ไม่ทันจะ **ต้องว่า** ต้องบ่นเหมือนกัน ถ้าเราไม่รักแม่แล้วเราจะ ไปรักใคร่อีกหละ

โดยสรุป รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา แยกตามความหมาย ได้ 5 แบบใหญ่คือ

1. เปรียบเทียบ
แยกออกเป็นประเภทเหมือนกัน/ดีกว่า
2. ค้านหรือหักล้าง
แยกออกเป็นประเภทขัดแย้ง /ยอมรับหรือยอมจำนน
3. สร้างความชอบธรรม
แยกออกเป็นประเภทแสดงจุดประสงค์/แสดงเงื่อนไข/แสดงเหตุผล

4. ทำให้ความหมายอ่อนลง
แยกออกเป็นประเภทความถี่/คุณภาพ
5. สมมติ

3.3 ผลการรวบรวมข้อมูล

เมื่อเด็กมีความรักและผูกพันกับมารดา ถ้าเขาไม่พอใจมารดาและอยากแสดงความคิดเห็น แต่ไม่ต้องการเขียนข้อความที่แสดงความไม่พอใจโดยตรง เด็กจะมีวิธีการในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ด้วยรูปแบบในการกลบเกลื่อน 5 แบบใหญ่ ๆ ดังได้กล่าวในตอนต้นที่ 3.2

ในข้อมูลที่เป็นงานเขียนของเด็ก 82 คน มีข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา 218 ข้อความ ดังกล่าวไว้ในตอนที่ 3.1 ในการแจกแจงนับอัตราการารใช้รูปแบบแต่ละประเภท มีข้อความบางข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา 1 ข้อความ อาจมีการใช้รูปแบบหลายประเภท ผู้วิจัยจะแจกแจงนับอัตราการารใช้รูปแบบแต่ละประเภททุกครั้งที่มีการใช้รูปแบบนั้น แม้ว่าจะมีการใช้รูปแบบประเภทเดียวกันหลายครั้งในข้อความเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) เปรียบเทียบ (เหมือนกัน) (2) ทำให้ความหมายอ่อนลง
(ความถี่) (3) เปรียบเทียบ (เหมือนกัน) (4) คำน่/หักล้าง (ขัดแย้ง)	- 1. แม่คือผู้หญิง ซึ่งธรรมชาติของผู้หญิง (1) คือจู้จู้จุกจิก ชอบการอิจฉาริชยา พุดมากบางครั้ง (2) อารมณ์อ่อนไหวง่าย จะมีเพียงส่วนน้อยที่เป็นไปในทางตรงข้ามกับที่กล่าวไว้ข้างต้น แม่ของข้าพเจ้าก็เป็นเหมือนคนส่วนมากทั่วไป (3) แต่ข้าพเจ้านับถือท่านในฐานะผู้เป็นแม่ซึ่งมีความรัก ความอบอุ่นที่มอบให้แก่ลูกทุกคน (4)

ข้อความนี้ มีการใช้กลวิธีในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ 3 ประเภทใหญ่ และนับว่ามี การใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ 4 ครั้ง

3.3.1 การเปรียบเทียบอัตราการใช้รูปแบบแต่ละประเภท

ผลการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า ในข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบทั้งหมด 218 ข้อความ มีการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนรวมทั้งหมด 321 ครั้ง วิจัยรูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ประเภทสร้างความชอบธรรมมากที่สุดคือ 116 ครั้ง คิดเป็น 36.14 % รองลงมาคือประเภทค้ำหรือหักล้าง ทำให้ความหมายอ่อนลง เปรียบเทียบ ตามลำดับ และใช้รูปแบบการสมมติ น้อยที่สุดคือ 1 ครั้งคิดเป็น 0.31 % ดังแสดงในตารางที่ 10 ต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จำนวนครั้งและ เปอร์เซนต์ของการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

ประเภทกลวิธี	จำนวนครั้ง	เปอร์เซนต์
1. เปรียบเทียบ	7	2.18
2. ค้ำหรือหักล้าง	102	31.78
3. สร้างความชอบธรรม	116	36.14
4. ทำให้ความหมายอ่อนลง	95	29.60
5. สมมติ	1	0.31
	321	

3.3.2 เปรียบเทียบอัตราการใช้ลักษณะย่อยของรูปแบบในการกลบเกลื่อน

แต่ละประเภท

เมื่อพิจารณาใช้ลักษณะย่อยของรูปแบบในการกลบเกลื่อนแต่ละประเภท พบว่า

- ก. การเปรียบเทียบ ใช้ลักษณะ เปรียบเทียบเหมือนกัน มากกว่าจะใช้ลักษณะ เปรียบเทียบดีกว่า
- ข. การค้าหรือหักล้าง ใช้ลักษณะขัดแย้งมากกว่าลักษณะยอมรับ หรือยอมจำนน
- ค. การสร้างความชอบธรรม ใช้ลักษณะแสดงเหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือลักษณะแสดง เงื่อนไขและประเภทแสดงจุดประสงค์น้อยที่สุด
- ง. การทำให้ความหมายอ่อนลง ใช้ลักษณะด้านความถี่ มากกว่าด้านคุณภาพ
- จ. การสมมติ ไม่มีลักษณะย่อยปรากฏ ดังแสดงในตารางที่ 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 จำนวนครั้งที่การใช้แต่ละลักษณะย่อยของรูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิด
ทางลบต่อมารดา

ลักษณะใหญ่ - ลักษณะย่อย		จำนวนครั้ง
1. เปรียบเทียบ	- เหมือนกัน	5
	- ดีกว่า	2
2. ค้านหรือหักล้าง	- ชัดแย้ง	82
	- ยอมรับ	20
3. สร้างความ ชอบธรรม	- แสดงจุดประสงค์	10
	- แสดงเงื่อนไข	22
	- แสดงเหตุผล	84
4. ทำให้ ความหมาย อ่อนลง	- ความถี่	56
	- คุณภาพ	39
5. สมมติ	—	1

3.3.3 เปรียบเทียบการใช้ระหว่างเพศ

ผู้วิจัยพบว่าจำนวนครั้งของการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนทั้งหมด 321 ครั้ง วัยรุ่นหญิงใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อน มากกว่าวัยรุ่นชาย คือวัยรุ่นหญิงใช้ 189 ครั้ง คิดเป็น 58.18% และวัยรุ่นชายใช้ 132 ครั้ง คิดเป็น 41.12 % นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการใช้รูปแบบแต่ละประเภทของวัยรุ่นหญิงชาย พบว่าวัยรุ่นใช้รูปแบบประเภทสร้างความชอบธรรมมากที่สุด คือ 70 ครั้ง คิดเป็น 37.04 % รองลงมาคือประเภทคำหรือหากล้าง ทำให้ความหมายอ่อนลง เปรียบเทียบ ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือประเภทสมมติ 1 ครั้ง คิดเป็น 0.53 % ส่วนวัยรุ่นชายใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนประเภทสร้างความชอบธรรมมากที่สุด เช่นเดียวกับวัยรุ่นหญิง คือ 46 ครั้ง คิดเป็น 34.85 % รองลงมาคือ ประเภทคำหรือหากล้าง ทำให้ความหมายอ่อนลง และเปรียบเทียบ ตามลำดับ ซึ่งใช้เหมือนกับเพศหญิง แต่วัยรุ่นชายไม่มีการใช้รูปแบบการสมมติ ดังแสดงในตารางที่ 12 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 จำนวนครั้งและ เปอร์เซ็นต์การใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาของวัยรุ่นหญิงชาย

เพศ (%)	รวม	ประเภทรูปแบบในการกลบเกลื่อน				
		เปรียบเทียบ	คำ/หากล้าง	สร้างความชอบธรรม	ทำให้ความหมายอ่อนลง	สมมติ
หญิง	189(58.88)	5(2.65)	61(32.28)	70(37.04)	52(27.51)	1(0.53)
ชาย	132(41.12)	2(1.52)	41(31.06)	46(34.85)	43(32.58)	—
	321					

3.3.4 เปรียบเทียบการใช้รูปแบบแต่ละประเภทในการกลบเกลื่อนลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดา

จากข้อมูลที่เป็นงานเขียนของเด็ก จะเห็นว่า เด็กได้ใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ดังกล่าวมาแล้วในตอนต้นที่ 3.2

ดังกล่าวนั้นในบทที่ 2 ตอนที่ 2.1.2 ว่า ลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดาแบ่งเป็น 6 ลักษณะใหญ่ คือ พฤติกรรมทางวาจา การปฏิบัติตน อารมณ์/จิตใจ ภาระหน้าที่ในบ้าน/ในสังคม อุปนิสัยใจคอ และพฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ/ความรู้สึก เมื่อพิจารณาการใช้รูปแบบแต่ละประเภทในการกลบเกลื่อนลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดา ผู้วิจัยจะเจนนับทุกครั้งที่มีการใช้รูปแบบนั้น ๆ กลบเกลื่อนลักษณะย่อยของลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดาในด้านต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

- เปรียบเทียบ (เหมือนกัน)

- 1. แม่ของฉันเป็นคนที่ยึดมั่น เหมือนๆ กับแม่ ทั่วไป

ข้อความนี้ ถือว่ามีการใช้รูปแบบการเปรียบเทียบ 1 ครั้ง กับลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดา ด้านพฤติกรรมทางวาจา

ผลการรวบรวมข้อมูลพบการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาแต่ละประเภท ในการกลบเกลื่อนลักษณะไม่พึงประสงค์ของมารดาแต่ละด้าน ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปนี้

(ก) พฤติกรรมทางวาจา ใช้รูปแบบการสร้าง ความชอบธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ คำหรือห้กล้าง ทำให้ความหมายอ่อนลง เปรียบเทียบ และสมมติ ตามลำดับ

(ข) การปฏิบัติตน ใช้รูปแบบการสร้าง ความชอบธรรม และการคำหรือห้กล้าง เท่ากันมากที่สุด รองลงมาคือ ทำให้ความหมายอ่อนลง และ เปรียบเทียบแต่ไม่มีการใช้รูปแบบการสมมติ

(ค) อารมณ์/จิตใจ ใช้รูปแบบการสร้าง ความชอบธรรม มากที่สุด รองลงมาคือ คำหรือห้กล้าง ทำให้ความหมายอ่อนลง และ เปรียบเทียบ แต่ไม่มีการใช้รูปแบบการสมมติ

(ง) ภาระหน้าที่ในบ้าน/ในสังคม ใช้รูปแบบการค้านหรือหักล้าง และ การทำให้ความหมายอ่อนลง เท่ากัน แต่ไม่มีการใช้รูปแบบการเปรียบเทียบ สร้างความชอบธรรม และการสมมติ

(จ) อุปนิสัยใจคอ ใช้รูปแบบการค้านหรือหักล้างมากที่สุด รองลงมาคือ การทำให้ความหมายอ่อนลง สร้างความชอบธรรม และเปรียบเทียบ ตามลำดับ แต่ไม่มีการใช้รูปแบบการสมมติ

(ฉ) พฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ/ความรู้สึก ใช้รูปแบบการค้านหรือหักล้าง รองลงมาคือ การทำให้ความหมายอ่อนลง และไม่มีการใช้รูปแบบการเปรียบเทียบ สร้างความชอบธรรม และการสมมติ ดังแสดงรายละเอียดทั้งหมดใน ตารางที่ 13 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 จำนวนครั้งการใช้รูปแบบในการกลบเกลื่อนลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา
แต่ละด้าน

ลักษณะ พฤติกรรม	ประเภทของรูปแบบในการกลบเกลื่อน/ครั้ง				
	เปรียบเทียบ	ด้าน/ หักล้าง	สร้าง ความ ชอบ ธรรม	ทำให้ ความ หมาย อ่อนลง	สมมติ
ก. พฤติกรรมทางวาจา	4	51	62	37	2
ข. การปฏิบัติตน	-	38	38	25	-
ค. อารมณ์/จิตใจ	2	9	11	10	-
ง. การกระทำในบ้าน/ ในสังคม	-	4	-	4	-
จ. อุปนิสัยใจคอ	3	16	3	8	-
ฉ. พฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ/ ความรู้สึก	-	3	-	2	-

โดยสรุป งานเขียนของเด็ก 82 คน มีข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา 286 ข้อความ วัยรุ่นมีการใช้ข้อความที่มีการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา มากกว่าการใช้ข้อความที่แสดงความคิดทางลบโดยตรง และวัยรุ่นชายมีการใช้ข้อความที่มีการ

กลบเคลื่อนความคิดทางลบมากกว่าวัยรุ่นหญิง ผลการวิเคราะห์พบรูปแบบในการกลบเคลื่อนความคิดทางลบ แยกตามความหมายได้ 5 แบบใหญ่ และแยกเป็นลักษณะย่อยคือ การเปรียบเทียบ แบบเหมือนกัน/ดีกว่า การค้านหรือหักล้าง แบบขัดแย้ง/ยอมรับหรือยอมจำนน การสร้างความชอบธรรม แบบแสดงเงื่อนไข / แสดงจุดประสงค์ / แสดงเหตุผล การทำให้ความหมายอ่อนลง ด้านความถี่/คุณภาพ และการสมมติ

ผลการรวบรวมข้อมูล พบว่าจำนวนครั้งของการใช้รูปแบบในการกลบเคลื่อนทั้งหมด 321 ครั้ง วัยรุ่นใช้รูปแบบการสร้างความชอบธรรม มากที่สุด ในขณะที่ใช้รูปแบบการสมมติน้อยที่สุด และวัยรุ่นหญิงมีการใช้รูปแบบในการกลบเคลื่อนบ่อยครั้งมากกว่าวัยรุ่นชาย นอกจากนี้เป็นที่สังเกตได้ว่า มีแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบในการกลบเคลื่อนที่แตกต่างกันสำหรับลักษณะไม่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างความชอบธรรม โดยส่วนมากใช้กลบเคลื่อนพฤติกรรมทางวาจา และอารมณ์/จิตใจ ในขณะที่การค้านหรือหักล้าง ใช้กลบเคลื่อนพฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ/ความรู้สึกและด้านอุปนิสัยใจคอ ดังนั้นผลการวิเคราะห์นี้ ทำให้เห็นว่าวัยรุ่นใช้รูปแบบในการกลบเคลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาต่าง ๆ กัน